

**Черкаський обласний Центр
навчання та підтримки приватних
сільськогосподарських
товаровиробників (фермерів) при
Уманському державному аграрному
університеті**

Адреса:
20305, Україна, Черкаська обл.,
м. Умань, вул. Інститутська 1,

Тел./факс: (04744) 3-44-61
e-mail: udaa@um.ck.ua

Районні відділки Центру

Район	Контактна особа	Телефон
Уманський	Стеценко Іван Павлович	(244) 3-25-77
Звенигородський	Бондарчук Броніслав Панфутійович	(240) 5-21-01
Маньківський	Гетьман Петро Петрович	(248) 6-15-72
Монастирищенський	Малярчук Дмитро Васильович	(246) 2-11-75
Тальнівський	Буковський Микола Пилипович	(231) 2-22-49 2-22-51
Черкаський	Кононенко Сергій Володимирович	(22) 47-33-72 47-42-00
Кам'янський	Ляний Микола Олександрович	(232) 2-17-35
Чорнобаївський	Тарасенко Віталій Миколайович	(239) 2-25-97
Шполянський	Ланяк Надія Григорівна	(241) 5-51-87
Золотоніський	Сандига Леонід Васильович	(237) 5-27-82
Лисянський	Годований Володимир Федорович	(249) 6-27-67
Христинівський	Ващук Андрій Олександрович	(245) 2-20-18 2-27-10
К.-Шевченківський	Чупилка Микола Васильович	(235) 2-42-74
Катеринопільський	Коровченко Володимир Петрович	(242) 2-23-84
Жашківський	Горбівський Петро Леонідович	(247) 2-17-77
Городищенський	Коваленко Сергій Миколайович	(234) 2-20-40 2-23-01
Драбівський	Дмитренко Василь Іванович	(238) 2-25-93
Канівський	Ліщинський Віталій Леонідович	(236) 3-31-64
Чигиринський	Щур Тетяна Анатоліївна	(230) 2-55-66

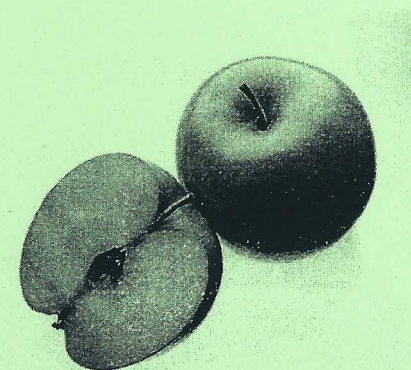
Проект "Підвищення дохідності приватного сектору в
сільському господарстві України шляхом запровадження
сільськогосподарського дорадництва"

БІБЛІОТЕЧКА ФЕРМЕРА

Випуск 31

Нові ефективні сорти плодових культур

Умань 2003

Укладачі:

О.В.Мельник, консультант ЦНПФ

В.П.Ріпамельник – директор Подільської дослідної станції інституту садівництва УААН

І.І.Хоменко – директор Мліївського інституту садівництва ім. Л.П.Смиренка

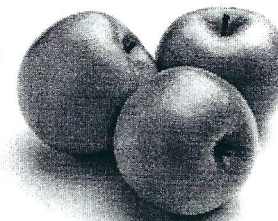
Рецензент:

Л.С.Обіход, доцент кафедри плодівництва і виноградарства УДАУ

Рекомендовано до друку методичною комісією плодоовочевого факультету Уманського державного аграрного університету (протокол №6 від 12 червня 2003)

ЕФЕКТИВНІ СОРТИ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР: ЯБЛУНЯ

Для закладання інтенсивного плодового саду доцільно використати насамперед економічно вигідні сорти яблуні зимового строку достигання, які користуються підвищеним попитом на ринку, транспортабельні і здатні добре зберігатись.

У промислових насадженнях, площа яких перевищує один гектар, слід вирощувати до п'яти зимових сортів яблуні, якими займають 70-80% площі.

Якщо поблизу господарства є ринок збуту, то для безпосередньої реалізації варто запровадити певну частку високотоварних літніх і осінніх сортів.

За невеликої кількості сортів в саду легше здійснити систему захисту насаджень від хвороб і шкідників та сортове формування й обрізування дерев.

При підборі сортів слід взяти до уваги їх вимоги до ґрунтово-кліматичних умов, насамперед температурного режиму і тривалості періоду вегетації. Підбираючи сорти, слід скористатися консультаціями фахівців, зокрема з Центру навчання й підтримки фермерів та приватних товаровиробників Черкащини (Уманський державний аграрний університет).

Нижче подаємо коротку характеристику окремих ефективних сортів яблуні, які включені до державного «Реєстру» й заслуговують на широке використання з метою отримання товарної продукції.

Осінній строк достигання

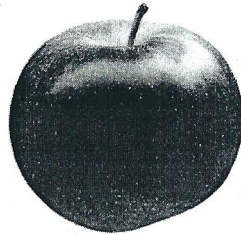
Теремок. Пізньоосінній сорт, виведений селекціонерами В.П. та К.М.Копанями в Інституті садівництва УААН (Київ). Дерево скороплідне, високоурожайне, середньоросле, формується легко. Висока стійкість до парші, зимостійкість середня.

Кращі сорти-запилювачі – Алкмене, Джеймс Грів, Слава переможцям.

Плоди одномірні, вищесередніх розмірів (160-200г), зрізаноширококонічні з гладенькою шкіркою солом'яно-жовтого кольору з яскравим оранжево-червоним штрихувато-розмитим рум'янцем. М'якоть жовтувата, дрібнозерниста, ароматна, гармонійного смаку. Знімальна стиглість настає у першій половині вересня і плоди не осипаються. У холодильнику зберігаються до трьох місяців.

Зимовий строк досягання

Айдаред. Сорт, виведений у США, за останнє десятиріччя став одним із основних промислових сортів України. Дерево середньоросле з округлою густою кроною, досить зимостійке. Скороплідний сорт із щорічною урожайністю. Уражується борошнистою росою, листя – слабо паршею.

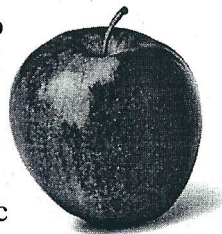

Плоди крупні, приплюснуті, слабкоробисті, правильної форми. Шкірка тонка, дещо масляниста, блискуча. Основне забарвлення зеленувато-жовте, покривне – яскраво-червоне на більшій частині поверхні. М'якоть зеленувата, щільна, дрібнозерниста. Смак кисло-солодкий, дещо в'яжучий із слабким ароматом, грубуватий.

Плоди зберігаються в звичайних плодосховищах до червня-липня.

Завдяки скороплідності, високій щорічній урожайності, транспортабельності та здатності плодів до тривалого зберігання, сорт Айдаред, який рекомендований в Україні з 1986 року, в найближчому майбутньому ще утримуватиме чільне місце серед інших зимових сортів.

Гала. Новозелландський сорт ранньозимового строку досягання. Скороплідне середньоросле дерево, схильне до перевантаження урожаєм, чому запобігають нормуючим обрізуванням та проріджуванням зав'язі. Середньовразливе до парші, відносно стійке до борошнистої роси

Зимостійкість середня. Схильне до пошкодження хворобами кори.

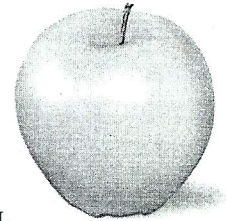
Кращі сорти-запилювачі: Айдаред, Арлет, Глостер, Еліза, Елстар, Катя, Мелроуз, Ред Делішес, Рубінетте, Фієста, Фуджі.

Плоди транспортабельні, середньої величини, округло-конічні з гладенькою сухою шкіркою, вкритою розмитим смугастим рум'янцем, не осипаються, однак за дощової погоди схильні до розтріскування. М'якоть жовта, солодка і ароматна, відмінного смаку. Збиральна стиглість настає з середини вересня.

У холодильнику плоди зберігаються майже без втрат до квітня.

Поширені клони з більш інтенсивним забарвленням: *Гала Маст (Регал Принц Гала), Роял Гала і Мондіал Гала.*

Голден Делішес. Один із світових лідерів, американський скороплідний середньорослий сорт з невисокою зимостійкістю дерев, краще вдається в мікронах з теплим кліматом. Дерева слабо пошкоджуються борошнистою росою, плоди стійкі до парші, яка уражує листя.

Плоди середні, видовжено-конічної правильної форми. Шкірка шорстка, світло-жовта. М'якоть жовта, щільна, дрібнозерниста, солодкого смаку з ледь відчутною кислістю, приємним ароматом. Зберігаються до травня, але при пониженій вологості повітря в сховищах в'януть.

Поширюються клони з меншим "оржавленням" (сіткою) на поверхні плодів, з яких кращими вважають *Рейндерс, Смуті (Гібсон), Крілард і Калагоlden.*

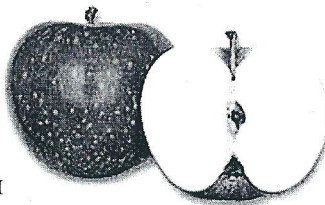
Росавка. Пізньюзимовий сорт, отриманий М.М.Ніконенком і В.Я.Чупринюком у Мліївському інституті садівництва ім. Л.П.Симиренка. Дерево дуже сильноросле (тому варто застосувати карликову підщепу), високої зимостійкості, стійке до парші і борошнистої роси. Урожайність висока без проявів періодичності.

Плоди транспортабельні, крупні, одномірні, округло-циліндричні, слабкоробуваті. Шкірка середньої товщини, зеленувато-жовта, з неясним темнокоричневим дещо розмитим рум'янцем на більшій

частині поверхні. М'якоть зеленувато-кремова, кисло-солодкого, дещо вищого від Айдареда смаку.

Знімальна стиглість настає у кінці вересня – на початку жовтня, споживча – через 1,5-2 місяці після збирання. Зберігання в холодильнику до червня практично без втрат.

Флоріна. Імунний до парші пізньозимовий американо-французький сорт. Сильноросле, скороплідне, схильне до періодичного плодоношення дерево, маловразливе до борошнистої роси; зимостійкість середня.

Кращі сорти-запилювачі: Голден Делішес, Делішес, Мелроуз, Пріма, Чемпіон.

Плоди середньої величини, округло-конічні, ребристі біля чашечки, зеленувато-жовті з червонокарміновим рум'янцем на більшій частині поверхні, покритій характерними крупними сіруватими точками. М'якоть зеленувато-кремова, кислувато-солодка, досить смачна.

Збиральна стиглість настає у першій половині жовтня, дещо пізніше від сорту Голден Делішес, зберігається до березня.

Використана публікація: О.Мельник, А.Стрейф, В.Рінамельник. Закладання саду голландського типу // Новини садівництва. Спеціальний випуск, 2001.

